

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

§. II. De Sanctificatione SS. Deiparæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

ubi ad litteram est sermo de Salomone, secundum allegoriam verò de Christo. Deinde incongruè Matthæus alioquin descripsisset generationem Christi & Mariæ per genealogiam Joseph, utpote distantis plus quam viginti generationibus à genealogia Mariæ. Præterea relativum qui haud aptè Christum, sed Josephum (de quo immediate erat sermo) respicit, qui nempe fuit Heli, subintellige filius; uti subintelligitur semper in sequentibus: cum tamen Christus non filius, sed nepos fuerit Heli vel Joachim. Et consonat textus Syriacus, ibi: ut putabatur filius Joseph, filii Heli, filii Matath, filii Levi &c.

Nec dici potest relativum qui afficere Joseph, cumque appellari filium, id est, generum Heli seu Joachimi, utpote patris Mariæ uxoris Josephi. Nam id repugnat apertissimo ceterorum verborum textui, remque involvit obscuræ æquivocationi vocis filius. Quare dicendum cum Patribus passim, Heli non significare ibi patrem B. Virginis, sed alium, fratrem videlicet Jacob patris naturalis Josephi. Jacob enim defuncto Heli fratre suo uterino absque liberis, duxit ejusdem uxorem; suscitavitque juxta legem Moyli semen fratris sui, scilicet Josephum, qui proinde habet pro patre legali Heli, pro naturali Jacob. Quod autem Lucas narret Heli fuisse filium Matath, Matthæus verò Jacob fuisse filium Mathan, rectè consistit cum hoc, quòd fuerint ambo fratres uterini, dicendo cum Eusebio, Anselmo, Beda, S. Bonaventuræ, Vasquez (quos citat & sequitur Tannerus d. 2. q. 1. n. 23.) aviam Josephi successivè habuisse duos viros, Mathan scilicet patrem Jacob, & Matath patrem Heli. Et sic patet, quomodo uterque Evangelista referat genealogiam Joseph, sed Matthæus carnalem, Lucas legalem.

§. II.

De Sanctificatione SS. Deiparæ.

6. GENERATIONEM carnalem sequitur spiritualis, qua per gratiam sanctificantem B. Virgo facta est filia adoptiva Dei. Hanc porro sanctificationem confecta est primo animationis instanti, ut habet hodie communis Doctorum & Fidelium opinio. De qua p. 2. Tr. 2. d. 6. q. 4. Et independentè ab hac opinione dudum magis controversa, omnes Doctores, ipsaque Ecclesia pro indubitato habent B. Virginem saltem fuisse sanctificatam in utero, adeoque esse in sanctitate natam. Quo proinde sensu sanctam ejus Nativitatem jam ab antiquo coluit Ecclesia Catholica. Deinde contigit hoc privilegium S. Joanni Baptistæ, juxta Cyprianum, Ambrosium, Gregorium & alios Patres passim, ac omnes Scholasticos, qui sic accipiunt illud Lucæ 1. Spiri-

tu sancto replebitur adhuc ex utero (id est, eo ipso tempore, quo adhuc in utero gestabitur; ideoque Syrus & Arabi verterunt in utero matris suæ. Quo sensu etiam Act. 3. est sermo de jillo, qui erat claudus ex utero matris suæ. Idem privilegium concedunt Patres passim & Scholastici communiter Jeremiæ. De quo A Lapide in c. 1. Jeremiæ. Incredibile porro est negatum fuisse simile sanctificationis privilegium matri, quod præcurfori & Prophetæ fuit concessum. Nam loquendo de iis quæ ad majorem sanctitatis gradum vel sanctificationis excellentiam spectant, quod vel paucis mortalium constat fuisse collatum, fas certe non est suspicari tantæ Virgini fuisse negatum, ut ait Bernardus Epist. 174.

An verò ad primam sanctificationem B. Virgo se disposuerit per proprium actum, non ita constat. Valde credibile est quòd sic; & tradit S. Bernardinus quem citat & sequitur Suarez disp. 4. sect. 7. & plures alii. Valdè enim congruè sanctificatio præsupponit propriam cujusque dispositionem; quæ consequenter juxta Doctores plurimos etiam in Angelis & Adamo non defuit. Neque in B. Virgine aliquid obtulit; si dicamus cum præfatis Doctoribus ei non defuisse in utero matris à principio usum rationis. Quod sanè non incongruè dicitur: nam non est denegandum Matri Christi, quod concessum est Præcurfori, qui juxta Scripturam Lucæ 1. in gaudio (intellige propriè dicto, juxta litteram & Patres passim; etsi Nonnulli tantum metaphoricè id accipiant de motu quodam corporali, non de gaudio spirituali animi) exultavit in utero Matris suæ; sentiens mirum regem thalamo manentem, ut canit Ecclesia; sentiens, id est, spiritu cognoscens, ut Ambrosius l. 4. de fide c. 4. Immo prætant Varii usum rationis in B. Virgine perquirasse. Quod similiter de Joanne Baptista verosimile putat Suarez de Myster. vite Christi disp. 4. sect. 7. Concl. 4. Sed incertum id est.

8. Porro in hac prima sanctificatione collata fuit B. Virgini juxta Doctores omnes singularis quædam gratiæ (sub qua etiam cetera dona, quæ justis conferuntur intellige) plenitudo; adeo ut in intentione superaret gratiam, quæ alicui alteri creaturae in prima sanctificatione fuit unquam collata; immo juxta Varios, simpliciter gratiam singulorum hominum & Angelorum, in quorum reginam simul & in futuram Dei Matrem ex tunc sanctificabatur.

9. Per eandem sanctificationem fuit confirmata in gratia taliter, ut per totam vitam nunquam peccaverit peccato actuali, sive mortali sive veniali. Quod quidem de mortali habet traditio perpetua Ecclesiæ, sic ut semper indubitatum id fuerit apud omnes Patres, Doctores & Fideles. Idemque in variis locutionibus eam semper immaculatam &c. appellantibus continetur. Idem deni-

Et confirmatur ex sanctificatione Joannis Baptistæ in utero.

7. Probabiliter se disposuit Deipara ad primam sanctificationem.

Habens à principio usum rationis.

Vix in utero matris Joannes.

Usum rationis in utero que perditur, rasso quidam putant.

8. Gratia in prima sanctificatione collata, quæta fuerit?

9. Ex tunc fuit B. Virgo sic in omni bono firmata, ut nunquam peccaverit, sive mortaliter.

habent...

Quid...

Concordatur...

Christi...

Quod...

At...

Sive venia-
luer,

denique concessum fuit Joanni Baptista; quanto magis B. Virgini. De veniali idem est certum: nam ita tenet Ecclesia, ut declarat *Trid. sess. 6. can. 23.* Definitio tamen sive anathema canonis non cadit super hoc; quod tantum per parenthesis inferitur. Varii ex *Vega l. 14. in Trid. c. 18.* referunt definitum id esse in *Concilio Claramontano*, præsente & præsidente ipso Urbano II. Verum acta hujus Concilii non extant, ipseque *Vega supra* fatetur se nescire, quid in eo habeatur. Rationem assignat *D. Thomas q. 27. art. 4.* quia non fuisset idonea Mater Dei, si peccasset aliquando. Eandem rationem insinuat *Aug. l. de nat. & gratia c. 36.* de Deipara proinde, cum de peccatis agitur, nullam profus volens habere questionem. *Chrysostomus* quidem, *Theophylactus* & *Euthymius* paulò durius locuti sunt. Sed vel dicendum est illos excessisse (ut de *Chrysostomo* loquitur *D. Thomas q. 27. art. 4. ad 3.*) & à vero aberrasse in re necdum tum per Ecclesiam declarata, aut adedè clarè per communem consensum aut traditionem divulgata: vel exponendi sunt (ut idem *D. Thomas*) quòd velint Dominum cohibuisse, non inordinatum & inanis gloriae motum quantum ad ipsam Virginem, sed id quod posset ab aliis æstimari.

IO.
Potuit ta-
men dicere
orationem
Dominicam.

Neque hinc sequitur, quòd B. Virgo non potuerit dicere Orationem Dominicam, in qua habetur. *Dimitte nobis debita nostra*: potuit enim hæc verba dicere pro peccatoribus, vel Ecclesia in communi.

Angelo nū-
tianti con-
ceptum mox
credidit, de
modo solli-
cita,

Neque etiam favet Hæreticis illud *Lucæ 1. Quomodo fiet istud &c.* Jam enim B. Virgo (ut *Augustinus* & alii Patres explicant) credebatur id futurum, cujus inquirebat modum, probè sciens se adstrictam voto virginitatis, nec ullum habens exemplum de partu Virginis, sicut tamen præcesserant exempla de partu steriliū: adedè ut meritò eam laudet *Elisabeth* à fide, dicens ibidem: *Beata que credidisti.* Aliud est de *Zacharia*, qui Angelo nuntianti non credidit, sicut *Lucæ 1. Unde hoc sciam?* futurum scilicet, quod Angelus nuntiabat. Quare desperando dixit, non inquirendo. *Maria vero*..... inquirendo dixit, non desperando: dum interrogavit, non de promissione dubitavit, inquit *Aug. lib. 50. Premlia. hom. 44. cap. 5.*

Gladius
erat doloris,
qui animam
pertransiit.

Tertiò, gladius ille, qui juxta *Simeonis* prophetiam animam B. Virginis pertransiit, non erat infidelitatis (ut insulsè exponunt Hæretici) sed doloris, præsertim in passione Filii, ut exponunt Patres.

Tridiana
pueri perditio non ac-
cidit culpa
Matris.

Quartò, tridiana perditio pueri Jesu non est negligentie Matris Mariæ imputanda, sed innocenter accidit, filio se prudenter subducente parentibus dum voluit; idque non sine mysterio cælestis consilii, ut scilicet ostenderet in illa ætate aliquod suæ divinitatis indicium, miramque modestiam quàm diu antè & post latuit, cum tanta posset, suam denique in Patris divini negotiis

libertatem & independentiam à parentibus carnis.

Denique Christus non reprehendit Matrem, dum petenti humiliter miraculum respondit *Joan. 2. Quid mihi & tibi est mulier?* Illis enim Verbis tantum significat, non pertinere ad se vel matrem providere convivis de vino, ut exponit *Justinus Martyr* & alii: vel ad instructionem præsentium indicat, in hoc negotio principaliter respiciendum esse ad voluntatem Patris cælestis, non autem carnaliter propinquorum: quamquam absolute petitionem matris non respuerit, ut subsequenter declarant. Unde alii exponunt sic. Quid mihi & tibi in hoc negotio, non absolute, sed quantum ad horam, quam tibi significo necdum esse oportunitatem juxta Patris ordinationem; sive quia vini indigentia debebat magis innotescere, sive quia necdum omnia erant factis ad patrandum miraculum parata. Quare dum *S. Maximus Homil. 1. De Eph.* dicit, præfata Christi verba esse reprehendentis; intellige, specietenus, quoad verba nudè spectata. Quod autem addit, B. Virginem temerè monuisse Dominum, ad summum ignorantiam quamdam significat, quia scilicet non sciret oportunitatem tempus patrandi miracula. Similiter quod *Ambrosius in cap. 2. Lucæ* dicit: *Hic Mater arguitur*; intellige, specietenus. Alioquin idem in ultimo versiculum *Pf 118.* expressè docet, ipsam esse ab omni integram labe peccati.

Rectius quoque loquuntur, qui simpliciter asserunt in prima sanctificatione fuisse in B. Virgine extinctum fomitem peccati, seu potius in ea numquam fuisse, Deo partim infundente habitus, partim protegente extrinsecus, ne sensibilia contra rationem moverent, aut etiam suum subrahente concurrentium: idque ob dignitatem Matris Dei, quam non decebat indecens hic originalis peccati, & peccato valde affinis effectus; & quia convenientissimum erat medium ad præservandam B. Virginem ab omni culpa etiam levissima.

Confirmatur: quia apud omnes constat in B. Virgine numquam fuisse motum aliquem inordinatum appetitus sensitivi, idque stabili lege: quid ergo defuit, quò minus peccati fomès dicitur in ea non fuisse ab initio sanctificationis? Solum *D. Thomas* & quidam alii dicunt, fomitem tunc tantum fuisse ligatum, & in secunda sanctificatione (scilicet tempore quo concepit Christum) penitus fuisse extinctum. Sed ista fomitis ligatio fuit vera ipsius extinctio: etsi in secunda sanctificatione hic effectus fuerit magis auctus & perfectus per accessum virtutum & gratiarum.

Hinc plures Doctores censent in B. Virgine fuisse justitiam originalem, consistentem in gratia & virtutibus secundum gradum heroicum, junctà speciali custodia & providentiâ Dei, unde oriebatur plena sub-

